

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE INCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CAREI LUNI si se platesc tot-d'una inainte: In Bucuresti la Casa administratiei...

Un an in Tara 90 Lei; in Strainatate 50 Lei... MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevărul

Se te dragosti stimatele de curii strada in casa... V. Aluzia.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE La Bucuresti si Județe se primesc numai la Administratia... Un număr vechit 30 Bani

ADMINISTRAȚIA PASAG. BĂNCEI NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŪ

REDAȚIA PASAG. BĂNCEI NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

CRIZA A IZBUCNIT.—DEMISIA CABINETULUI

DISCORDIA

Cind am spus liberalilor ca au venit la putere fara pregatire si fara disciplina reala, ne-au luat in nume de rau. Astazi faptele adevăresc tot ce am prevestit...

Liberalii, in timp de opt ani, cit au staruit in opozitie, au avut o singura preocupare: dinșii au recrutat partizani si au recrutat mereu, au voit sa fie mulți, au finit sa aiba numărul, sa copleșească pe adversarii...

Ba, cind au dobindit puterea, nu s'au mai mulțumit nici cu imensele lor legiuni si au aspirat dupe mai mult, au voit sa fie nu numai o imensă majoritate, dar au voit sa fie unanimitatea, au dorit sa ucidă tot controlul, adversarii sa dispară și rămânând în țara ei și numai ei, nimeni să nu le mai poată disputa protectoratul asupra țării.

Neapărat, majoritatea e frumos lucru și ori-care partid trebuie să țintească a dobindi cit mai mulți aderenți pentru ideile ce reprezintă. Dar pentru cari idei a recrutat partizani gruparea liberală, pentru izbînda căru ideal a îngrămădit talmeș-balmeș pe D. Păucescu peste D. Palladi, pe Beizadea Grigore peste D. Tache Giani, pe D. Costache Popovici peste D. Dimancea? Unde e firul conducător în toată această lăneră zăpăcoită și cum se explică că D. Dimitrie Sturza a preferit să fie președintele unei confederațiuni de ot șeful unui partid omogen?

Și dacă partidul, în setea lui după numărul cit mai mare, a primit în rîndurile sale pe toți aceia cari și-au făcut o profesie din explorarea tuturor partidelor politice, cum se explică contradicția că, pe cind înaintea de alegeri partidul voia să atragă chiar conservatorii, ca prințul Grigore Sturza, acumă după izbînda nu mai poate suferi nici chiar pe liberalii ca D-l Fleva?

Explicația la toate aceste anomalii și contradicții este că, de cind au disparut marii oameni ai partidului, liberalii nu mai știu nici ce vor, nici ce fac.

Toată preocuparea lor este după putere; vor ministerele, vor funcțiile publice, vor toate beneficiile, vor toată stăpînirea și, în goana lor deznădăjduită dupe paragrafele bugetare, în vîlmășagul furios, se ciocnesc, se lovesc în capete, se iau de piept și se tratează ca dușmanii.

Iată pentru ce numai două luni după venirea la putere miniștrii sînt pe punctul de a se încăera în aplauzele galeriei. Două luni au trecut numai și ministrul de interne este atacat zilnic de către ziarul ministrului de finanțe, la clubul liberal se aud vociferări și imprecățiuni în contra conducătorilor, lupii flămînzi au eșit din colivii și răspîndesc teroarea în jurul lor.

Au trecut numai două luni și partidul liberal se găsește în halul în care ajunsesse partidul conservator după opt ani.

Ministrul de interne este bănuț în parlament ca ar fi participat la o escrocherie, iar ministrul de finanțe e acuzat că ar fi sustras contribuțiunea pentru monumentul lui Ion Brătianu. Toată canalia e în picioare, baraca se zgudue de atîta anarhie, iar pentru a restabili ordinea nu e nimenia și de abia dacă D. Dimitrie Sturza mai poate să salveze aparențele prestigiului său.

Această urită farsă trebuie să înceteze, pentru că țara, dacă are nevoie de guverne serioase, se poate lipsi foarte ușor de serviciile saltimbancilor lacomi cari n'au avut nici odată cumpătare și cari au pierdut de mult rușinea.

Const. C. Bacalbașa.

TIPURI

Papa

Reporter și polițaiu, moșangiu și băiat bun, a-cel tîndr se află în ojunul unor grave evenimente ale vieții sale: se însoară și pleacă la studii.

Papa a debutat în ziaristică pe vremurile oînd avea o nobilă profesiune: trăgea pe dracul de coadă. Dar fiind dotat de la natură cu destulă inteligență, a pornit-o tot înaintea pînă ce s'a instalat ca polițaiu pe malurile albastre (f) ale Dunării.

Acolo s'a ilustrat prin inventarea unei noi industrii, care este menită să facă o revoluțiune în lumea păcurilor și a petrolitilor. Dînsul a descoperit o nouă aplicațiune a păcurii, adică păcură utilizată în politică și aplicată pe porțile opozanților.

Căderea guvernului conservator l'a făcut să nu poată agăța în localitate roadele născocirii sale, așa că viitorul numai va putea decide asupra valorii acestor invențiuni.

Acumă scrie la Epoca, dar după cum îmi spunea măș deunăș la Cezzia, de cind cu chestia păcurei, s'a cam dezgustat de politică.

Vardalabum.

Scandalul de la Camera

Camera colectiviste nu s'au nici două luni de viață și ne dau cel mai trist spectacol. Deputații se injură între ei și miniștrii sînt interpeși asupra unor fapte prin cari amicii lor politici—adversarii de ciolar,—voesc să'i murdărescă. D. Epurescu a interpeșat pe D. Fleva relativ la sfacerea Popovici. Ca răspuns la aceasta D. G. C. Dobrescu interpelează pe D. Gogu Cantacuzino relativ la mlăncarea statuii lui Ioan Brătianu.

Colectivitatea d'abia venit la putere înoată în plină murdărie și dacă asta se întîmplă azi cind sita este nouă, ce va fi atunci cind lucrurile se vor învechi și spiriturile se vor mări. În urma injuriilor reciproce și a scandalului ce a urmat, ședința a trebuit să se suspende. Guvernul pentru a putea clștiga timp a fost nevoit să inventeze o recepțiune oficială, așa că a rîmsă ca astăzi, Vineri să se spele rușinarea murdară a partidului liberal.

Să așteptăm dar.

Sânx

Decentralizare

Proiectul de reformă comunală pe care îl pregătește D-l Fleva, propune între altele și descentralizarea. Astăzi auto-nomie comunală nu există. Legea chiar ast-fel a nimicuit-o, în cit ori cind guvernul poate fi stăpîn pe comună. E destul să amintim cazul de la comuna Frumusica din județul Botoșani, în care sătenii au fost nevoiți să ucidă pe primar, ca să scape de el. De șapte ori ei aleseseră pe altul în această funcțiune, și de șapte ori consiliul comunal a fost dizolvat de D-l Iascar Catargiu.—Pe lângă lege apoi vin

moracurile administrative cari ast-fel se practică, că știut este că autonomia comunală este o simplă ficțiune legală.

D-l Fleva propune un sistem democrat de descentralizare și autonomie comunală, punînd comuna în afară de înfrîurirea administrației. Dizolvarea se ia din mîna guvernului dîndu-se justiției, iar comuna rămîne stăpînă pe destinatele ei, putîndu-și administra finanțele cum crede mai nimerit.

Acest proiect democratic vede-a el lumina discuțiunii parlamentare?—Cum stau lucrurile, teamă ne este că D-l Fleva va fi alungat din minister cu mult mai înainte ca legea măcar să fie propusă.

De altminterea o evidentă probă că legea este liberală și democratică, este că ziarul l'Indépendance Roumaine o combat, numînd-o un pericol social și o utopie primejioasă. Ziarul francez face apel la D-nii Sturza și Stătescu, ca să nu se potrivească D-lui Fleva și să împărțese această încercare democratică. Acest apel cel face reacțiunea dovedește pe deplin că D-l Sturza este socotit—și cu drept cuvînt—ca reacționar și că proiectul de lege al D-lui Fleva, merită stima și aprobarea, cel puțin a cercurilor socialiste și democratice.

Credem că aceasta este o mai mare onoare pentru ministrul de interne, de cit de a fi aprobat pe D-nul Sturza și ziarul lui Claymoor.

G. M.

SATIRA ZILEI

Gogu

Cetățeanul Gogu Cantacuzino, care a atentat la liniștea Statului Ungar vîrîndu-și coada în chestia națională, a fost nevoit să se întorcă cu dumeșee între picioare.

De-abia odihnit după acest obositor succes, a dat la Camera peste Pipi, care l'a opărit cu o întrebare indiscretă a proposito de subscripția pentru monumentul monumentalului Ion Brătianu.

Acumă cetățeanul Gogu poate spune, precum spunea odinioară onorabilul domn Fyruș: „Încă cite-va succese ca acesta, și pot fi sigur că mă întorc la club, pentru ca să fin isop la protestările amicalului Pandrav“.

Nu'i mai rămîne lui Gogu de cit să reintre în presa pe care a ilustrat-o atît timp prin abluțierea de la ori-ce șierie și prin prudența care a avut-o de a nu atenta la răbdarea hirtiei din fabrica de la Letea.

Am zis!

Vax.

Culisele politice

D. Fleva și Oculta. Dosarul Culoșu.—Cestiunea Popovici.—Registrele fabricice.—Două mii de lei D-lui Fleva.—D. Mișu Ferichide. Atacul amănat.—Zăpăceala Partidului.

De astăzi-nici D. Fleva nu-și mai face iluziuni. Va fi nevoit să plece, dar totul ce D-sa voește, este de-a nu pleca murdărit de cancanurile campaniei oculte. Promotorul acestei campanii se zice că ar fi D. Culoșu. D. Fleva l'ar fi nemulțumit într'atita, că fostul prefect de poliție a jurat să-și răzbuie și dacă a mai rămas la prefectură a fost tocmai ca să-și alcătuiască dosarul. Cînd lucrurile au fost gata, D-sa și-a dat demisiunea și campania contra D-lui Andrei Popovici a și început. S'a pus numele D-lui Filipescu înainte, tocmai pentru ca să l'afacă să vorbească și acesta a vorbit denunțînd într'u cit-va pe D. Fleva.

Cestiunea Popovici

Dl. Andrei Popovici, Azenle, Semo și Stănică Ionescu sînt bănuți că ar fi introdus spirit în raza orașului București, după ce ea s'a mărit coprinzînd și cite-va comune rurale, așa că s'a frustrat comuna cu un însemnat număr de decaltri D. Andrei Popovici este învinuit că ar fi adevăratul proprietar al spiritului și Azenle și cei-Palți că nu ar fi de cit oameni de paie ai acestuia. În diferendul care a fost între comuna și foștii accizari ai comunelor limitrofe, D. Fleva a fost avocatul lor și a și făcut o transacțiune cu primăria.

Astăzi «oculta» acuză pe D. Fleva că a încasat 12.000 de lei pe urma unei transacții în care clienții săi s'au servit de acte false și se colportează și altă veste: că din

Registrele fabricice Popovici

ar rezulta că D. Fleva, după ce a devenit ministru, a încasat două mii de lei. În registru stă scrisă următoarea mențiune: 2000 lei p. Fleva. Ce sînt acești două mii de lei? Se întreabă indignați puritanii partidului. În această privință se înțelege că se pot da o mulțime de explicațiuni și între altele este aceea a D-lui Popovici, care declară că a dat 2000 de lei lui Azenle, cu care era în daraveri, pentru ca acesta să și achite datoriile care o avea față de D.

Fleva. Instrucțiunea urmîndu-și cursul ei, se înțelege, e greș de-a intra în amănuntele cestiunii.

D. Mișu Ferichide

D. Popovici, ori cit ar fi de nevinovat—și noi credem că D-sale nu'i se poate impueta nimic, se înțelege, știe perfect cum se potrec lucrurile în țara romînească și cum pe sînta dreptate poți păți o mulțime de neajunsuri. D-sa dar, a căutat să se adreseze la un om puternic și s'a adresat D-lui avocat Mișu Ferichide, unul din aceia cari, se zice că va face parte din viitorul cabinet. D-sa a primit afacerea și în sferile guvernamentale se șoptește că D-sa a pus multă stăruință «chiar la instrucțiune», așa că pentru aceasta ar fi luat un onorar de 25.000 de lei. Intervenția D-lui Ferichide a stricat planurile dușmanilor D-lui Fleva, cari voină să lovească în D-sa se tem să nu atingă și pe D-l Ferichide.

Atacul amănat

Așa stînd lucrurile, se pun mari stăruinți ca cestiunea Fleva să se rezolve pe o altă cale de cit ceea a interpelării D-lui Epurescu. D-l Fleva, atacat, va răspunde, va arăta tot ce știe D-sa și colectivității se tem de un scandal care ar atinge pe o mulțime din oamenii lor marcanți. Și aici însă se pune întrebarea, dacă D-l Fleva va consimți să tacă și nu va însărcina pe unul din prietenii săi, de pildă D-l Gr. Grădîșteanu, care s'a asociat la interpelarea Epurescu, ca să readucă cestiunea în dezbatere?

Pe de altă parte se dezbate cestiunea retragerii cabinetului și reformarea lui fără D-l Fleva. În acest caz s'ar evita dezagreabila cestiune a contrabandei, care pornită contra «tribunului», azi devine genantă pentru guvern. Toți miniștrii nu sînt însă de această părere. D-l Fleva nu demisionează, iar D-l Canta uzino, se opune la această soluțiune, pentru cînvîntul că D-sa bănuiește că în caz de reformare a cabinetului, D-l Palladi ar fi sacrificat. D-l Cantacuzino se teme că în acest caz actualul ministru de domenii ar fi indispus și ar putea face o alianță cu D-l Fleva, pe care azi îl combatte.

Reporter.

Unde-i vremea...

Colectivității sînt deprinși, din vremuri vechi, de a destitui, îndată ce vin la putere, pe funcționarii numiți de guvernul trecut și de a-i înlocui prin oameni de al lor. Dacă însă numărul locurilor vacante nu ajunge pentru a sătura pe toți cei cari au secondat partidul colectivist în lupta pe care a dus-o în opoziție, atunci în fuga condeiului se crează posturi noi.

S'a schimbat lumea astăzi, nu mai e cum o știau colectivității. Nici destituirile nu se pot face în așa număr ca altă dată, nici posturi noi nu se pot crea cum se cretau altă dată, ci tocmai din contra, bugetul fiind tare desechilibrat, trebuie să facă economii pe unde pot.

D-l Fleva, depunînd proiectul de lege prin care cere reducerea numărului subprefecților de la 227 la 120, se vede că nu s'a gîndit că cu acest chip colectivitatea își poate pune 107 oameni de ai ei mai puțin în pîine. Auzi D-ta, în loc să mărească numărul posturilor de ocupat, îl micșorează!

Dar reducerea numărului inspectorilor administrativi și sanitari? Atîtea iluziuni pierdute.

Unde-i vremea cind o dată cu venirea unui nou ministru, toți funcționarii se schimbău... Nec.

FARSA PARLAMENTARA

Ședința de Mercuri

Camera. — În urma ședinței secrete de la Sena, Camera e preocupată. Sint autori cari susțin că abdomenul ministrului Palladi a mai scăzut peste noapte, iar alții pretind că Epurescu — care s'a hotărît în sfîrșit să devie celebru — și-a trimis fotografia la toate ziarele ilustrate din Europa.

D-l Poenaru-Bordea interpelează pe ministrul de rezbel asupra avansării ilegale a unui ofițer superior. Banca ministerială fiind goală — de și Gogu Cantacuzino sade pe ea — răspunsul nu sosesse. Camera e plictisită, ministrul Stoicescu își plimbă capul pe dinaintea damelor, iar Mititi Șcuză învîță pe unii deputați la scerata sa.

Un deputat îi spune: «Dacă vine și Mișu Kornea te rog să-mi spui, pentru ca să nu'mi aduc neavasta».

Senatul. — Colonelul Budisteanu se reliează cu un înflăcărat antisemit. Polichroniade, inclinat de atitudine sa, hotărâște să'l atace cu 20 lei abonamentul pe un an la Dexteroarea. Colonelul contribuie la respingerea indigenatului librarului Samitea din Craiova. Aceasta e singura victorie ce a reperat în lunga-i carieră militară. Onoare armatei romîne, care a scăpat de dînsul!

„Modernii“ Germani

Nivelare.— «Modernii» germani.— Secesiunea.— Frantz Stuck.— Războiul.— Bismarck.

S'a dus timpul picturii idilice vechi a peisajilor luminate de luna plină, a dragostelor de rub salcîm sau a naivităților sociale puse într'un cadru frumos, mai frumos încă de cit însuși tabloul. Oamenii se schimbă, lumea se schimbă și artiștii și lumea pe care ei o concep se schimbă de asemenea. Teceia în pictură la un caracter cu totul nou, energia și conducerea liberă a pensivului, iau locul tehnicii vechi, linse și metode, care vreme îndelungată a reușit să strice gustul unui întreg norod de profani, cari pînă în ziua de astăzi nu s'au putut cu totul lepăda de acel gust stricat.

Nivelare

Dacă străbăți galeriile de pictură ale muzeelor mari și privești tablourile secolelor trecute cu un ochi cercetător, reușești după scurta vreme a deosebi arta unei țări de arta celei-alte și aproape cu siguranță vei putea spune: cutare tablou e din școala olandeză, cutare din cea florentină, cutare dintr'una germană, etc. Astăzi, de și pictorii se împart într'o mulțime de secte, totuși deosebirea dintre arta unei țări și aceea a celei-alte, e minimă. Trecînd prin expozițiile internaționale cari prin orașele mari au loc în fie-care an aproape, ești frapat de puțină deosebire de teceia, concepția și coloritul între operele artiștilor din diferite părți ale lumii civilizate. Totul e egalizat, totul e nivelat și numai ici—colo te privește sfîos dintr'un tablou, spleenul englezesc, școl francez, militarismul prusac sau sentimentalismul german. Pricina acestor nivelări nu este pe atîta lipsa de artiști originali, pe cit faptul cu drept cuvînt menționat de către Belfort-Bax că, în dezvoltarea ei, organizația noastră socială tinde să niveleze și să egalizeze totul.

«Modernii» germani

Școala lui Cornelius și aceea de Düsseldorf cu idealismul ei exagerat, cu tendințele absurde de a ridică arta pe deasupra ori-cărui sentiment omenesc, domina încă aproape absolut în Germania, cînd Adolf Menzel — care acum de curînd a serbat a 80-a aniversare a nașterii sale — începu a introduce pictura naturalistă în Germania. Menzel nu e un geniu artistic, cum îi zic toți adoratorii săi; — el e un mare tecnician și are marțial de a fi apucat pe o cale nouă în Germania atunci cînd riscat de a fi exclus din sinul artei și chiar al societății dacă îndrăznește să te abată de la drumul ce și-l prescriu vechile legi estetice. Dar lui Menzel îi lipsește fondul prim al unui artist genial: simțirea adîncă; el privește obiectele cari îl interesează cu ochiul anatomistului și scenele cele mai mișcătoare pictate de dînsul, te frapază din pricina justetei cu care e redată natura, dar nu sînt în stare să-ți sugereze vre un sentiment oarești-care.

Secesiunea

Îndrumată de Menzel pe o cale mai liberă, pictura germană dădu în curînd naștere unui curent artistic cunoscut în genere sub numele de tîndr (Jung). De la un moment dat tinerii artiști nu mai voia să stea sub controlul bătrînilor vestejiți în tradiții și prejudeci artistice și se întruniră la Munich într'o societate, care și construi o hală de expoziție. Într'aceasta tinerii artiști organizează în fie-care an o expozițiune numită a secesiunii, de unde expunătorii au rămas cu titlul de secesiioniști.

Frantz Stuck

Unul dintre cei mai talentați secesiioniști e fără îndoială Franz Stuck. Începînd de la statuiele sale cari se caracterizează printr'o tehnică uimitoare și cu totul originală, și sfîrșind cu desemele sale ornamentalistice cari, o putem spune fără de a exagera, sînt dintre cele mai de seamă a le întregii ornamentalistice europene, totul respiră acel aer sănătos care te lovește în tot d'una cînd adîncești opera unui artist în toată puterea cuvîntului.

Ceia ce-l caracterizează pe Stuck în primul rînd este o cunoștință perfectă a trupului omenesc. Dintr'o statueta a sa intitulată atletul, aceasta reieșă pînă la evidență. Plecat puțin înapoi, un bărbat bine fcut

ține în mână o bombă gros, ceia ce-i în-
cordează toți mușchii și face ca redarea să
fie cât se poate de grea. Totuși Stueck a
reușit perfect să învingă greutatea.

În ornamentalistică Stueck e, după cum
am mai spus-o, aproape neîntrecut. Cine a
văzut vre-o dată cele 12 luni ilustrate de
dînsul prin *Fliegende Bätter* sau renumi-
tele sale amorette, nu va putea uita nici o
dată umorul și virtuozitatea cu care ele
sînt tratate.

Războiul

Între picturile lui Stueck fără îndoială că
Războiul e una din cele mai bune. Expusă
acuma două ani în Munich, ea a făcut mare
senzație. Coloritul tablourilor este sombru
și impresiunea pe care și-o face e zgudu-
itoare. Pe o întinsă câmpie acoperită de
leșurile unor bărbați căzuți pradă în floa-
rea vîrstei, molohului îngrozitor, călărește
pe un cal uriaș dar slab și deșălat, un
finăr bine făcut: războiul. Și-a luat tri-
butul pe aceste timpuri întinse și acum, rece
și liniștit, pleacă mai departe, pentru a-și
continua opera distructivă.

Tabloul lui Stueck în grandiozitatea și
simplicitatea sa este una din cele mai
puternice acuzații contra civilizației
noastre, care nu dă înapoi de în mîncel
sîngeros în care tot ce-i mai sănătos și mai
plin de speranță dintre oameni trebuie să
piară.

Bismarck

Senzație mare a produs în ultimul
timp și capul lui Bismarck lucrat orna-
mentalistic de Stueck. Cu ajutorul numai a
cîtorva linii energice și bine marcate, ar-
tistul a reușit să ne dea chipul caracte-
ristic al lui Bismarck. Postul cancelar a
fost pictat de către genialul portretist Len-
bach, dar mica operă a lui Stueck poate
sta alături de cele mai bune portrete ale
acestuia. Inscripția de deasupra portretului
lui Bismarck lucrat de Stueck sună: *Su-
grămătorul dezbinărilor, cetățeanul de o-
noare al imperiului German.*

O fotografie a războiului și o reproduc-
ție a pomenitului portret ornamentalistic,
se află expuse în sala de depeși a ziarului
Adevărul.

Gal.

CRONICA JUDICIARA

Un tip

Sînt douăspre-zece ani de zile, de cînd îmi rod
coatele pe mesele tribunalelor, și de douăspre-zece
ani, nu mi s'întîlnesc de la D-zeu, ca să nu-l întîlnesc.
Statura potrivită, vîrsta ce de șase-zece de ani,
părul cănt, destul de bine îmbrăcat, are ca semn
caracteristic: o țigară mare de kîlimbar, groasă
cît mîna, un băț iarăș gros cu mîner din corn de
cerb și niște ghete largi, mari cu marginile talpei
galbene, cu vîrfurile patrate și ridicate în sus.
În fiecare zi se așază la Tribunal, se prăvălește
grav dintr-o parte a săleii la cea-altă, scoțînd cu
delicioasă valuri groase de fum din *onstamentul* lui
de fumat. Nu vorbește cu nimeni, nimeni nu-l a-
dresează cuvînt. N'a avut nici odată un singur
proces și nici odată nu l'am văzut întînd într-o
sala de ședință ca să asculte vre-o afacere. În
sala pașilor pierduți de la vechiul Tribunal, sin-
gura variație de atitudine era că din cînd în
cînd întrepușea preambularea să înceată, pentru a
se așeza pe o bancă. De cînd cu noul palat, cer-
cul lui de activitate este mult mărit și ura-
șul vestibul de jos este măsurat zilnic de miste-
riosul necunoscut.

Cine este? Pe cît i-am întreat, mi-a spus că și
ei îl în mînt, de cînd au început avocatura, dar
că nu au putut afla de unde vine și ce caută.
E vespnic același. Singurele anotimpurile îl schimbă:
Iarna poartă căciula și blana, vara o pălărie de
panama largă și originală ca și toată făptura sa.
M'am deprins așa cu dînsul, că în ziua cînd
nu-l văd pare-că nu am fost la Tribunal. Nisărier,
nu l'am mai întîlnit de cît în templul justiției,
unde vine mai regulat de cît judecătorii și chiar
de cît apozii.

Cine-o fi misteriosul și inamovibilul necunoscut?
Chițibuș.

Madagascarul și Tonkinul

PARIS, 11 Ianuarie.—Consiliul de Ca-
binet s'a ocupat de noul tratat ce reședin-
tele general al Madagascarului a făcut să
se semneze de către regina.

Prin acest tratat, Madagascar este de-
clarat posesiune franceză, dar totuși se
menține regina și administrația indigenă.
Erancia, nu va avea deci, ca în țările de
protectorat, să negocieze cu puterile străine
în privința regimului vamal ce se va putea
aplica printr'un decret al consiliului.

Consiliul a examinat modul de a comu-
nica noul tratat puterilor străine.
Camera deputaților a reluat discuțiunea
asupra imprumutului Tonkinului.

D-nii Labon și Etienne, foști sub-se-
cretari de Stat ai Colonizilor, justifică ceea-
ce au făcut la Tonkin.
Moțiunea de amnare a D-lui Montfort
este respinsă cu 369 voturi contra 175.

Camera adoptă aproape în unanimitate
un ordin de zi de încredere în guvern,
care va face o anchetă pentru a stabili
răspunderile, apoi decide să treacă la dis-
cușiunea pe articole.

CRONICA

Semne rele

Cei șapte-zece și șase de senatori prezenți eră
la Senat se uitau cu jale la banca ministerială
care remăsese văduvă de abdomenul lui Palladi
și de costelivul ministrului de război — căci numai
ei sîreacă o mai îndrăgești pre dînsu.
De odată D. Periețeanu-Buzău și după dînsul
făcă vro doi, trei bărbați de stat se apropie în-
cetinei de un capăt al băncii și hop cel dintîi cu...
ministrul domeniilor pe bancă, iar după el altul,
îl împinge mai la deal pe cînd un al treilea ales,
brîncește pe acesta ca să înceapă și el.
Pe urmă cite trei sbughesc șglobit în incintă.
— Se strică vremea cînd se înceară... senatorii,
profetiză Venura de pe scaunul de reprezentant
al presei române.

— D. senator Fulger cere un concediul de
cinci-spre-zece zile — comunică de la tribuna Sena-
tului D. Constantinescu căruia-i mai zice și alt-
fel...
— D. senator Anastasiu, solicită concediul de
2 luni de zile.
— D. senator Șoarec roagă Senatul să-i acorde
un concediul...
— Fuz șoarecilor! Hotărî că se 'neacă corabia
esclama ușierul înscănat să caște gura în gî
tribuna presei de la Senat.

După toate acestea zic și eu, care nu s'om cu e-
resuri, că guvernul nației dacă n'a căzut, o să
cadă.

Bac.

Germania și Italia

ROMA, 11 Ianuarie.—Agenția *Stefani*
anunță că Impăratul Wilhelm a decorat pe
locotenentul colonel Galliano cu ordinul re-
gal al Coroanei de clasa a doua cu spede în-
crucisate.—Impăratul felicita și pe soldații
italieni pentru bravura de care au dat do-
vadă în apărarea lui Makalle, reamintind
eroismul romanilor.
Depeșa Impăratului privitoare la locote-
nentul-colonel Galliano a produs o impresie
favorabilă și e considerată ca o legă-
tură mai puternică de afecțiune și de so-
lidaritate între cele două popoare amice.

DIN BULGARIA

Politică de intrigi. — Frica lui Ferdi-
nand. — Botezul lui Boris. — Ati-
tudinea Rusiei. — Călătoria
prințului.

Politică de intrigi

Situațiunea politică a Bulgariei a devenit
atît de încurcată, că dacă guvernul bulgar
va continua a merge pe calea care a
luat-o, se va îneca împreună cu prințul
Ferdinand în potopul de minciuni ce zil-
nic e împrăștiat în public.

În aceeași zi se aude că o criză minis-
terială a izbucnit, că prințul Ferdinand e
decis a abdică, că botezul prințului Boris
nu va mai avea loc, că Grecoff a fost în-
sărcinat cu formarea unui nou cabinet, pen-

tru ca după cite-va ceasuri oficial totul să
fie dezmințit, iar pe sub mîna să se asig-
ure de către prietenii guvernului că în-
tr'adevăr Stoiloff se va retrage la 18 I-
anuarie pentru a face loc unui cabinet an-
ti-rus care va avea ca primă datorie exter-
minarea elementelor ruse-fil. Și curios lu-
cru că toate aceste minciuni afit în pri-
vința crizei ministeriale cit și dezmințirea
lor e din palatul prințului Ferdinand, care
în înțelegere cu D-l Stoiloff, lansează toate
aceste știri, spre a băga frica în elementele
ruso-file și a le silii astfel să nu mai ceară
botezarea micului Boris, căci la din oar-
trivă, li se șoptește de oamenii palatului,
veți fi goniti de la putere și Radostawoff
cu Grecoff luînd cîrma, vă vor goni pe
toți peste frontiera bulgară.

Prințul Ferdinand se teme

Știrea despre apropiata criză minis-
terială și despre întrevederile prințului cu
D-l Grecoff au eșit direct din palatul de
la Sofia și jurnalele din Viena și Berlin
le-au anunțat în urma unei note secrete
venită direct din cabinetul privat al prin-
țului Ferdinand. Jurnalele din Viena erau
atît de convinse că criza ministerială a iz-
bucnit deja, că unele dintr'insele dădura
deja ordin redactorilor lor de a pleca la
Sofia și din mijlocul drumului se întoarseră
înapoi, văzînd că au fost induși în eroare
de chiar prințul Ferdinand, care lansase
cu intenție aceste știri de senzație.

Iată prin ce fel de manevre prințul Fer-
dinand caută a prelungi domnia lui Stoil-
loff, fiindu-i frica ca, Stoiloff căzînd, să nu
fie el însuși silii a l' urma, căci pe zi ce
trece elementul rusofil devine atît de pu-
ternic, în cit avînd loc o schimbare de sis-
tem, vor trebui an pentru ca prințul să
redevie pentru poporul bulgar ceea-ce acum
are 2 ani fusese deja, adică un prinț pe
care fie-care bulgar îl socotea deja pentru
tot-d'una fixat în Bulgaria.

Astăzi însă bulgarii privesc pe prințul
Ferdinand ca temporar, și rar vei mai
găsi aci un om politic care să poată a-
firma cu siguranță că la sfîrșitul lui 1896
prințul Ferdinand va mai fi în Bulgaria.
Acea-tă este consecința politicii minciunoase
ce prințul Ferdinand împreună cu înțelep-
tul Stoiloff o duc de două ani.

Botezul lui Boris

«Dar oare vom avea botez la 18 I-
anuarie?» Iată o întrebare ce se aude în
toate colturile Bulgariei. Trei zeci de jurn-
ale bulgărești scriu zilnic articole chilo-
metriche asupra acestui subiect; «Agenția
Balcanică» cheltuește zeci de mii de franci
din punga statului bulgar spre a împrăștia
cele mai nesărate minciuni; toate jurnalele
Europet își bat capul cu fel de fel de
combinațiuni și oamenii de stat bulgari
cuntruera toată Europa cheltuind banii a-
licului stat bulgar pentru ca să poată eși
din încurcătura în care se găsesce; și cu
toate acestea nimeni, absolut nimeni, nici
macar naivul prinț Ferdinand nu știe care
va fi sfîrșitul acestei chestiuni.

Atitudinea Rusiei

Nu, nu vom boteza, putem răspunde
fără șovăire întrebării generale. Nu, căci
greutățile ce stau în cale Prințului Fer-
dinand spre a săvîrși acest act sunt atît de
mari, în cit ar trebui să și șfîrșime de
ceaf de ori capul, pentru a le putea în-
vinge. Un singur motiv există care îl
silește pe Prinț a vroi să sacrifice religiu-
nea fiului său; și acesta e că speră prin a-
ceasta a câștiga recunoașterea Rusiei Prima
pedică spre a săvîrși această apozitie
religioasă este chiar motivul însuși re-
cunoașterea Rusiei; căci Rusia nu numai
că nu vrea să pronunțe recunoașterea
drept răsplată a botezului, dar acum în urmă
a declarat prin D. Nelidoff, ambasadorul
Rusiei la Constantinopole, Metropolitanul
Gregorie, că acest botez va fi o tercioire
pentru Bulgaria, dar că Rusia nu poate să
recunoască pe Prințul Ferdinand. Scurt
și coprinzător!

fața avocatului așteptă să-l adreseze vorba.
Acesta-i oferi mai întîi o țigară și sco-
țînd dintr'un dulap o sticlă cu whisky și
două pahare, umplu unul și-l oferi detec-
tivului.

Kilsip acceptă toate aceste mici aten-
țiuni cu o gravitate imperturbabilă. Totuși
il impresionară de ajuns și asta nu scapă
privirilor pătrunzătoare ale avocatului.

Calton credea mult în diplomație și nu
perdea nici o ocazie ca să o recomande
tinerilor începători.

— Diplomații, spunea într-o zi unui tî-
năr aspirant la onorurile magistraturei, e
undelemnul ce se aruncă peste apele agi-
tate ale vieții sociale, profesionale și poli-
tice. Dacă poți cu puțin tact, să faci pe
oamenii mai lesne de manuit, ești sigur de
isbîndă în lume.

Și punea practica la un loc cu teoria.
Ștînd că Kilsip e de natură felină și că-l
plăcea să fie mîngîiat și flutat, avea pen-
tru dînsul niște prevenințe cari, era siguri
că trebuiau să-l dispună ca să-t dea aju-
tor din toate puterile.

Mat cunoștea și ura lui împotriva lui
Gorby și căuta să tragă și de aci folos.
Evenimentele îi dovediră că nu s'a în-
șelat.

— Presupun, zise, rezevîndu-și capul
de spatele fotoliului, că ești în curent cu
toate amănuntele omorului din trăsura?

— Cred că da, răspuse Kilsip cu o
cîudată stralu ire în ochi. Dar Gorby se
prea laudă din pricina că a pus mîna pe
presupunut asasin!

— Ah! Ah! zise Calton, asasinul pre-
supus! Adică fiind-că n'a fost condamnat
încă de jurați sau fiind-că îl crezi nevi-
novat?

Călătoria prințului

Prințul Ferdinand în acest timp se plimbă
la Paris și vrea pentru ori ce eventualitate
să și asigure în același timp și pe Papa
și Cabinetele din Viena, Berlin și Roma.
A ales Parisul ca un punct mai stra-
tegic de a putea împăca și Capra și Varza.
Numai de nu 'ș-ar greși socoteala.

Cor.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic
București, 10 Ianuarie 1895, 12 ore ziua
Înălțimea barometrică la ... 0,764⁰
Temperatura aerului C° ... - 0'4
Vîntul: slab de la V.
Starea cerului: senin
Temperatura maximă de ori ... 1°
... minimă de astăzi ... - 9°
Temperatura la noi a variat între 5° și -15°

Timpul frumos de ieri conține. Barometru a scă-
zut mult pretutîndu. Temperatura ce e-a deja
scăzută a mai scăzut încă mai cu seamă în Mun-
tonia. Cea mai scăzută temperatură a fost înre-
gistrată la Tigru-Oma unde termometrul s'a co-
borât la 15 grade sub zero.
Către amiază la București timp frumos și plăcut.
Barometru scade, temperatura crește.

Academicianii noi

PARIS, 11 Ianuarie.—Scriitorul Anatol
France și istoricul marșihal de Beaure-
gard au fost aleși membrii ai Academiei
franceze.

INFORMAȚIUNI

Demisia cabinetului

Discordie în partid. — Un ministru bă-
nuit—Scandalurile de la Camera.—
Asaltul culței.—Demisia gu-
vernului.—Păreera regelui.

De mult, încă de pe timpul opoziți-
unei, se știa că în partidul liberal lip-
sește orice spirit de armonie și de disci-
plină. Și pricina era că în fruntea parti-
dului nu se află un om care să se im-
puie prin calitățile sale, ci era impus a-
colo de împrejurări.

Această lipsă de disciplină s'a mani-
festat apoi și mai mult cu ocazia venirii
la putere a liberalilor, cînd s'au deșteptat
toate poftele.

De aci s'a născut discordia în sinul
partidului, care a făcut să se împărțea
în o mulțime de grupuri, gata de a se
sfîșia politicește între dînsule la ori și ce
împrejurare.

Astăzi credem că nu mai e un secret
pentru nimeni faptul că D-nii Sturza,
Palladi, Cantacuzino, Păucescu, Flevia și
alții își au fie-care partizanii lor în Ca-
mera și în Senat. Și numai diviziunea a-
ceasta i-au făcut să fie atît de slabi, în
cit să nu poată alunga astăzi din minis-
ter pe D. Fleva, care le stă ca un spin
în coaste, fără să recurgă la acte din cele
mai rușinoase pentru un guvern.

Ministru bănuit

Anunțarea interpelării D-lui Epurescu,
instrumentul colectivității impure la a-
dresa D-lui Fleva, făcută numai în scopul
de a-l răsturna de la putere, a stărnit se
înțelege o adevărată indignare printre
partizanii D-lui Fleva, cari, la rîndul lor,
au căutat să dea imediat revanșa aceluia
care a inspirat acea interpelare.

Așa, în ședința de ieri a Camerei, depu-
tatul de Prahova, D. Gh. Dobrescu, a in-
terpelat pe D. Cantacuzino, ministrul de
finanțe, cerîndu-i să dea lămuriri despre
banii ce s'au strîns prin subscripție pu-
blică pentru ridicarea monumentului lui
Ion Brătianu, banii cari au intrat în mîna
D-lui Cantacuzino, în calitate de casier,
și despre a cărora soartă nu se vorbește
de bine.

BURSA DIN BUCUREȘCI

Cursul de la 12 Ianuarie (24 Ianuarie) 1895

5% Renta r. p. 101 1/2	Acț. B. Agricole 210
5% Renta am. 99 1/2	D. via România 399
5% » (92-98) 99 1/2	Națională 410
5% » am. 96	Patria 110
6% Obl. rur. 101 1/2	Construcții 184
Pensiuni 200	» CHIMB
5% Obl. c. Buc. 94 1/2	Londra 25.252 1/2
5% » (1890) 95 1/2	Paris 100.30.20
5% F. nc. rur. 92 1/2	Viena 207 06 1/2
5% » urb. 100 1/2	Berlin 128.10.23
5% » » 88 1/2	» elgia 99.90
5% » » lași 81	» Scot B. a 8
5 1/2 Obl. bazalt . . . . . —	» Avans. » v 6
Banca Naț. 1590	» C. dep. 5 1/2

Această interpelare, după chiar dec'a-
rația D-lui Dobrescu, n'a fost de cît „o
plagiare“ a interpelării D-lui Epurescu,
adresată D-nului Fleva. Revansa, deci, a
fost dată la timp aceluia, care caută să
facă pe toate căile mizerii D lui Fleva.

Scandalurile de la Camera

Ședința de ieri a Camerei va rămîna
memorabilă în analele parlamentare, căci
încă nu s'a văzut ca partizanii unui gu-
vern venit de trei luni la putere să pro-
voace scandaluri ca acele de ieri și în
chestiuni mai ales, cari pun la îndoială
cinstea guvernului.

Asaltul culței

Partizanii D-lui Fleva, văzînd că pentru
D-nul Cantacuzino s'a admis ca imediat
să se dezvolte interpelarea care l' privea,
au cerut ca și interpelarea D-lui Epurescu
să fie dezvoltată imediat, fiind-că acea
interpelare se referă mai mult la onoarea
unui ministru. Atît D-nul Epurescu cît și
D-nul Fleva au declarat că sunt gata a
vorbi și răspunde la această interpelare.
D-nul Epurescu însă a cerut ca să-și
poată desvolta interpelarea în ședința se-
cretă, ceea-ce a provocat un șgomot in-
fernal. Se cerea ca totul să se discute la
lumina zilei.

Ceea ce miniștrii colectivității au căutat
să evite ieri, cu ajutorul unor pretexte ri-
dicole, de sigur se va întîmpla astăzi,
cînd s'a hotărît ca D. Epurescu să-și des-
volte interpelarea.

Demisia guvernului

Toată campania ne bună întreprinsă în
contra D-lui Fleva, nu se va rezolva de
cît într'un singur mod: D. Sturza va
presinta regelui demisia întregului cabi-
net, demisie despre care de ieri încă se
vorbea că o are primul ministru în bu-
zunar.

Păreera regelui

Regele încă de alaltăieri a fost pus în
cunoștință despre situația guvernului și
s'a mirat mult de faptul că liberalii în
primul an al venirii lor la putere au a-
juns la necesitatea unei remanieri scan-
daloase.

Se afirmă că regele ar fi opinat pentru
o împăcare, ceea ce e greu de realizat
în împrejurările de față.
O criză latentă domnește în guvern, dar
e aproape sigur că astăzi criza va iz-
bucni prin prezintarea demisiunii cabine-
tului.

Reporter.

Cu ocazia răspunsului D-lui Fleva la
interpelarea D lui Epurescu se afirmă că
cel dintîi va citi c't-va scrisori prin cari
D. Epurescu cerea banii pentru alegerile
trecute.

Are să fie frumos.

La alegerea parțială a colegiului al
II-lea de Camera în București, pentru
locul vacant, va candida D. Vintilă Ro-
setti, ca independent, iar D. Em. Cu'oglu,
din partea guvernului.

Astăzi se va face alegerea unui al
doilea ajutor al primarului cașitulei. În
urma unei consfătuiri avute ieri, mem-
brii consiliului comunal au hotărît să aleagă
pe D. Solacolu.

— Tocmai aci e dificultatea. Nu vrea
să-și apere capul.

Kilsip în culmea uimirei, înghiți un gît
de whisky și așteptă pe urmă ca să se
explice Calton mai limpede.

— Faptul e, zise avocatul sprinzîndu-și
a doua țigară, că i-a intrat în cap ideea
de necrezut ca să nu descopere unde a
fest în noaptea aceia.

— Înțeleg: a faceri de dragost.

— De loc, Așa mi-am închipuit și eu,
dar mă înșelasem. S'a dus pur și simplu
să vază pe o femeie care se afla pe moarte
și care avea să-i spun ceva.

— În ce privință?

— Iată tocmai ceea ce nu știu și ce
trebuie să descopier. Trebuie să fi fost
ceva foarte important, căci a trimis să-l
caute grabnic și se află la ea între orele
unu și două Vineri dimineața.

Deci nu s'a întors la trăsura?

— Nu. S'a dus la întîlnire după ce a
recunoscut și părăsit pe Whyte; dar pen-
tru un cuvînt sau alul refuză să spu-
ce fel de întîlnire era aceia. M'am dus ast-
ăzi acasă la dînsul și am găsit scrisoara
ceasta arsă pe jumătate, în care, după
cum vei vedea, i se cerea să vie.

Calton dacă scrisoarea lui Kilsip, care
o puse pe masă și o examină cu atenție.

— A fost scrisă joi, zise detectivul.

— Evident, data dovedește, și Whyte
a fost asasinat Vineri dimineața la 27.

— E de la o villă din Toorak, urmă
Kilsip, examinînd mereu scrisoarea. Înțe-
leg. Acolo a fost.

(Va urma)

FOITA ZIARULUI „ADEVERUL“

28

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

XIV

Un alt erou pe cîmpul de bătăie

— Lucrul pare destul de evident, în a
devăr, zise Kilsip întrebînd mereu ce do-
vadă găsisse Calton ca să opue unei expu-
neri așa de simple;—și cum se apară din
sul?

— Numai D. Calton știe; dar ori cît de
fin ar fi, nu poate găsi nimic în contra exis-
tenței faptelor.

— Să nu prea fi sigur! zise Kilsip sim-
țînd că-l roade invidia.

— Oh! dar sînt absolut sigur, răspuse
Gorby, roș ca un cocș. Ești gelos

